

Nieuwsbrief

Nummer 13, mei 2015

Wachten

De dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren vormen een periode van wachten. Nadat Jezus door een wolk aan hun ogen wordt onttrokken, blijven de leerlingen verweesd achter. Ze moeten het doen met de belofte dat zij – binnen enkele dagen – gedoopt

zullen worden met de heilige Geest. Deze moet hen kracht geven om Jezus' getuigen te zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, en tot het uiteinde van de aarde.

Wachten gaat ons vaak niet zo goed af. Het hoort niet bij het hedendaagse levensgevoel. De snelheid waarmee de huidige ontwikkelingen langs ons heen razen, de enorme hoeveelheid informatie die dagelijks over ons heen wordt gestort (deze Nieuwsbrief is ook onderdeel van die informatiestroom...), de groeiende tegenstellingen op economisch, politiek en ideologisch terrein, maar ook gevaarlijke tendensen op ecologisch vlak, doen ons bij tijd en wijle de angst om het hart slaan. Tegelijk wijzen deze turbulente trends ons op het verlangen van ons hart om te leven in harmonie met de mensen in onze omgeving en met ons leefmilieu, te leven ook in harmonie met het heilige en het goddelijke aspect in ons bestaan.

In deze aflevering:

- Wachten (p. 1)
- Interview met Jochem van Velthoven (p. 2)
- Welzijn en functioneren (p. 6)
- Pastoraal werk(st)er met pensioen (p. 6)
- Voor de agenda (p. 7)
- Van de bestuurstafel (p. 7)

Misschien dat ook voor ons, die – beroepsmatig maar wellicht vooral als geroepenen – de getuigen willen zijn van Jezus' boodschap, het wachten tussen Hemelvaart en Pinksteren een motiverende en inspirerende oefenschool kan zijn. Wachten met een belofte in het vooruitzicht laat ons geen ruimte om achterover te leunen, maar geeft juist de inspiratie en de moed om het uit te houden. Het uithouden tot de vervulling van de belofte wil zeggen, dat we intussen met hart en ziel proberen om erbij te blijven als we mateloos onrecht, tergende teleurstelling en gore wanorde in je omgeving ervaren. Maar tegelijk met deze ervaring van gebrokenheid mogen we wachten op én werken aan een wereld in harmonie en vrede, in de overtuiging dat de voltooiing van die belofte ligt in Gods hand.

Wiel Hacking

Best practise: Interview met Jochem van Velthoven

Jochem van Velthoven is in het laatste jaar van de priester- en diakenopleiding Bovendonk te Hoeven. Hij loopt stage in de Sint-Norbertusparochie te Roosendaal en legt de laatste hand aan zijn eindwerkstuk. Jochem is een talentvol man, heeft zich als dirigent en organist bekwaamd in de muziek, hij is registeraccountant, heeft in die branche jarenlang gewerkt, maar heeft op een paasmorgen de roepstem van Christus verstaan. In september 2009 is Jochem gestart met de priesteropleiding en in de afgelopen zes jaar heeft hij mogen onderzoeken of zijn verlangen tot het priesterschap werkelijk is wat God in zijn hart heeft gelegd. In zijn studie, stage en gebed heeft hij de bevestiging gekregen geroepen te zijn tot het priesterschap, uit de gemeenschap en voor de gemeenschap. Met vreugde gaat Jochem deze weg, de weg die de Heer voor hem heeft bereid.

Frans: Jochem, tijdens het protocollaire gesprek van de VPW-Breda met de bisschop van Breda, bisschop Liesen, op 2 december 2014, kwamen wij te spreken over voorbeelden van 'best practises' in onze pastorale arbeid, praktijkvoorbeelden dus die in een situatie van krimp een doorkijkje geven naar een nieuwe manier van werken, wat goed aansluit bij jouw eindwerkstuk voor Bovendonk, namelijk je onderzoek naar de effecten van samenvoeging van parochies op de uitoefening van het pastoorsambt. De bisschop noemde toen jouw naam en vertelde dat je met jongeren werkte in Roosendaal. Mijn vraag is nu: Gaat het hier om jouw eigen initiatief of was het een werkopdracht vanuit je opleiding in het kader van je stage?

Jochem: Het is een initiatief, dat geboren is uit het contact met de jongeren zelf. Er was al een kleine groep jongeren in Roosendaal die had deelgenomen aan de Stille Omgang in Amsterdam. Op een jongerenavond zaten we maar met z'n tweeën en ineens zeiden we tegen elkaar: 'En vandaag

starten we onze jongerengroep.' We maakten dat bekend via de parochiewebsite en facebook en er sloten zich meteen ook jongeren aan. Zo ontstond Jong Katholiek Roosendaal van de Sint-Norbertusparochie.

Ze kregen een plek in het klooster aan de Kade in Roosendaal. Dat hebben ze helemaal zelf ingericht. Sinds voorjaar 2014 is het hun eigen honk, waar ze activiteiten organiseren en samenkomen voor gebed, gesprek en ontspanning. De bedoeling van de groep is om zich met elkaar te verbinden, met het geloof voorop. Ik help wel mee en ze kunnen me ook altijd vragen voor advies, maar het initiatief ligt bij de groep. En ook bij hen leeft de overtuiging dat het niet allemaal uit hen zelf voortkomt, maar dat ze elkaar kunnen helpen op hun weg die door Christus wordt geleid. Niet alles hoeft te lukken: zo was er een plan om een jongerenreis te organiseren naar Polen (bisdombedevaart). Maar het lukte niet om jongeren daarvoor warm te krijgen, dan gaat het gewoon over. Ik herinner me een uitspraak van onze bisschop: 'Ik kan de kerk niet redden en u ook niet! Want we hebben een redder: Christus.'

Zo is het, wij kunnen wel van alles willen, maar het is Christus die ons uitnodigt.

Frans: Volgens de bisschop moeten jongeren het gevoel hebben dat zij hun eigen initiatieven richting mogen geven en geef je dus op een andere manier leiding dan – zeg – de priester uit het Rijke Roomsche Leven, of moet ik een ander woord gebruiken dan 'leiding'?

Jochem: Het was september 2013 bij het begin van mijn stage toen ik kennis maakte met de jongeren. In het voorjaar van 2014 hebben de jongeren in Roosendaal het initiatief opgenomen om 'Laaiend Vuur' te organiseren, wat is uitgegroeid tot een diocesane jongerenbijeenkomst. Ik heb toen contact gehad met de bisschop en we waren blij dat dit een initiatief van henzelf was. Daarom spreek ik van dienend leiderschap en ben ik voor de jongeren beschikbaar. Ik ben wel de contactpersoon tussen hen, het pastorale team en het bestuur en maak de jongeren er op attent wat er allemaal bij komt kijken (communicatie, financiën, etc). Het is goed te zien dat de jongeren zelf ook dienstbaar willen zijn, zo helpen ze bijvoorbeeld tijdens een seniorenmiddag met het opzetten van tenten en het serveren van koffie. Belangrijk is ook dat ze zich zichtbaar maken tijdens andere

parochiële activiteiten. Het gaat steeds om verbondenheid en het gaat verder.

Frans: Hoe is de samenstelling van Jong Katholiek Roosendaal?

Jochem: Er zijn nu twee groepen, want op 1 januari van dit jaar hebben we ook nog een tienergroep opgericht. Ik zag op die dag twee families met kinderen in de Josephkerk en ook toen hebben we tegen elkaar gezegd: 'Dat gaan we doen: een tienergroep.' We hebben er samen over nagedacht en er is een groep van twaalf tieners, negen meisjes en drie jongens in de leeftijd van 10 tot 15 jaar. Zo blijven we ook de tieners na hun vormsel een plek geven. Het is een kwetsbare groep.

Jong Katholiek Roosendaal bestaat uit jongeren in de leeftijd van 16 tot 24 jaar. Alles bij elkaar gaat het nu op facebook over een groep van 30 jongeren en een 20-tal volwassenen, zodat we met elkaar in contact blijven. We geven de kinderen en de jongeren de gelegenheid om te laten zien dat we katholiek zijn en we nodigen andere jongeren uit. Het is een bewustwording: van binnen naar buiten, vanuit Christus. We bidden en we praten: wat raakt ons, wat bindt ons? Daar putten we kracht uit om naar buiten te gaan. We zijn immers een missionaire kerk en hebben een blijde boodschap. Maar zelf hebben we ook

plekken van ontmoeting nodig, met elkaar en met Christus. In het jeugdhonk komen we op elke derde zaterdag van de maand samen. We doen ook mee met het 'Jaar van het Gebed', door tijdens onze bijeenkomsten aan te sluiten bij de filmpjes welke zijn opgenomen tijdens de Bisdombedevaart naar Polen. We bezochten Meersel-Dreef, de carnavalsoptocht, de Stille Omgang en we praten over en ervaren verschillende gebedsvormen zoals de rozenkrans en aanbidding. Wat dat betreft zeg ik: 'Gewoon doen!' We zijn op bezoek geweest bij Chemin Neuf in Oosterhout en hebben via de WJD contact met jongeren uit het bisdom Rotterdam. Elkaar uitnodigen en ontmoeten is immers belangrijk voor onze contacten. Jongeren bewegen zich vrij in de wereld en zijn niet strikt gebonden aan één kerkgebouw. Op 29 maart gaan we Palmzondag vieren in Dordrecht. We streven naar verbinding over de parochiegrenzen heen, over de bisdommen, wereldwijd. Het gaat ook om de toekomst van de kerk. In ons bisdom zijn vele jongerengroepen actief, maar we weten elkaar nog niet zo goed te vinden. Juist door ervaringen met elkaar te delen, door ontmoetingen met elkaar kan het vuur oplaaien. Er zijn veel jongeren die wel graag willen, maar nog niet weten hoe. Niet dat wij het weten, maar wel dat het belangrijk is om in de geest van Christus samen aan de gang te gaan.

Frans: En wat willen ze nu? Zijn de jongeren gericht op – wat je zou kunnen noemen: een ideaal – of op iets dat dichterbij ligt?

Jochem: In eerste instantie dichtbij, en gevoed door een ideaal. Het gaat om jongeren die katholiek zijn opgevoed, maar die het moeilijk vinden om in de huidige maatschappij daar uiting aan te geven. Ze zoeken gelijkgestemden om samen te komen.

Een vormeling vroeg: 'Leer mij bidden'. Dat vroegen de leerlingen van Jezus ook. Wat houdt de kerk ons voor: dat willen ze weten. We zijn Jong Katholiek Roosendaal, maar staan zeker ook open voor iedere jongere die Christus zoekt.

Frans: Heeft Jong Katholiek Roosendaal ook contacten met de protestantse kerken?

Jochem: Ze zetten daar geen actief programma op. Hun kwetsbaarheid vraagt allereerst dat ze als katholieken kunnen aarden. Maar we hebben wel contact met dominee Timmers. We proberen volgend jaar samen 'Nightfever' te organiseren. Ze is er ook belangstelling voor de EO-jongerendagen, de ontmoeting

met gelovige leeftijdsgenoten is erg belangrijk. De jongeren willen ook weten hoe je elkaar ruimte kunt geven.

Frans: Is er ook diocesaan beleid op dat punt?

Jochem: Momenteel zoekt het bisdom naar een jongerenwerker, dat geeft aan dat het bisdom het jongerenpastoraat belangrijk vindt. Zoals eerder gezegd is het belangrijk de jongeren te verbinden, ook over de parochiegrenzen heen. Het is belangrijk dat de jongeren zich thuis voelen en meevieren in hun eigen parochie. Daarnaast is het belangrijk dat de jongeren het geloof leren en zelf vormen vinden om hun geloof te belijden. We mogen hun het ideaal aanreiken in woord en sacrament, maar het is belangrijk de jongeren daarin mee te nemen, te begeleiden.

Frans: Hoe is de situatie nu, voor jou en voor de groep: loopt het lekker, zijn er obstakels, remmingen of zijn jullie enthousiast over wat zich als nieuw initiatief ontwikkelt?

Jochem: We zijn dolenthousiast! Maar het is niet zonder problemen, we zijn en blijven kwetsbaar. We houden rekening met elkaar en proberen ons te verheugen over elkaars talenten! We leggen het accent op samen kerk zijn, op verbinden, in het besef dat we mogen meebouwen aan de kerk van Christus. Zorgen zijn er: ja. Maar het gaat hartstikke goed, de jongeren en ik komen iedere keer vol energie terug van de bijeenkomsten, het stemt ons blij!

Frans: Wat staat er momenteel op de rol?

Jochem: Op 14 maart hebben we onze jongerenavond en die staat in het teken van het getijdengebed, we sluiten aan op de filmpjes welke gemaakt

zijn tijdens de bisdombedevaart naar Polen. Op 29 maart vieren we Palmzondag in Dordrecht. Ook de Goede Week en Pasen vieren we samen, de jongeren komen naar de kerk en enkele van hen zetten zich in als misdienaar.

Frans: Dank je wel, Jochem voor dit fijne gesprek. Ik vond het een bijzonder moment en zo gauw de VPW-Breda dit gaat publiceren, zal ik je ook een exemplaar doen toekomen. Bij je wijding zal ik je terugzien!

Frans Vermeulen

Welzijn en functioneren

Met een brochure over 'Welzijn en functioneren van pastorale beroepskrachten' doet de bisschop van Breda een handreiking aan besturen en pastorale teams om met elkaar in gesprek te gaan over de werkomstandigheden, het welbevinden en de professionele en spirituele ontwikkeling van pastores. De brochure bevat een uitgewerkt kader voor het houden van welzijns-, functionerings-, werkomstandigheden- en beoordelingsgesprekken. De regeling is per 1 mei 2015 in werking getreden.

Het is van belang dat zowel de werkgever als de pastores erop toezien, dat deze gesprekken – zoals in de regeling voorzien – ook daadwerkelijk worden gehouden. In veel gevallen, met name als de arbeidsverhoudingen binnen een team of tussen team en bestuur goed zijn, zal het niet zo dringend lijken om gevolg te geven aan dit advies. Toch moet erop worden aangedrongen, dat deze gesprekken plaats vinden. De verslaglegging ervan kan immers, wanneer de verhoudingen anders (lees: slechter) zijn geworden, ertoe bijdragen dat er vanuit de ervaringen in het verleden gezocht kan worden naar een adequate verbetering van die verhoudingen.

Wees dus als beroepskracht alert op je mogelijkheden om dit recht op gesprekken rond welzijn en functioneren te benutten.

Pastoraal werk(st)er met pensioen

Het is een grote verandering wanneer je als pastoraal werk(st)er je beroepsleven afsluit en met pensioen gaat. Het vinden van een goede tijdsbesteding is vaak geen eenvoudige opgave.

In het laatste protocollaire gesprek met de bisdomleiding is aangegeven, dat pastoraal werk(st)ers hun diensten kunnen aanbieden aan een pastoraal team, maar bij voorkeur niet het team waarin men als laatste heeft gewerkt.

Het bisdom zelf heeft geen beleid ontwikkeld om gepensioneerde pastoraal werk(st)ers op dit punt begeleiding te geven. Het initiatief moet dus uitgaan van de gepensioneerde zelf. Het is belangrijk om heldere (liefst schriftelijk vastgelegde) afspraken te maken met het team, dat de verantwoordelijkheid draagt in een parochie of samenwerkingsverband.

Voor de agenda

- Donderdag 18 juni 2015 van 10.30 tot 15.00 uur: Algemene Ledenvergadering VPW-Nederland te Utrecht
- Donderdag 15 oktober 2015 van 14.00 tot 17.00 uur: Algemene Ledenvergadering VPW-Breda.
- Maandag 16 tot woensdag 18 november in Aken: internationale conferentie over *Herausforderungen und Entwicklungen unseres Berufes*

Van de bestuurstafel

Op donderdag 9 april kwam het bestuur bijeen in Breda. Er werd onder meer met tevredenheid terug gekeken naar de studiebijeenkomst van donderdag 5 maart, waarover in de vorige Nieuwsbrief al kort werd bericht. Vooral de aanwezigheid van negen collega's die geen lid zijn van de VPW stemde tot tevredenheid, evenals de aanmelding van een nieuw lid.

Verder is er gekeken naar een tweetal offertes voor het houden van een studiedag over het gebruik van sociale media in het pastoraat. De studiedag is gepland in het najaar, maar de precieze datum en de locatie is nog niet bekend. Het ziet ernaar uit, dat Eric van den Berg (eigenaar van de website www.katholiek.nl) ons zal inwijden in de geheimen van de digitale communicatie.

Tenslotte kwamen enkele vragen rond de publicatie van Periodiek en van deze Nieuwsbrief aan de orde.

Volgende nummer

Het volgende nummer van deze Nieuwsbrief verschijnt rond 20 juli 2015. Kopij kan worden aangeleverd tot 1 juli via wielhacking@gmail.com.